

HU

HU

HU

EURÓPAI BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2011.2.9.
COM(2011) 48 végleges

ZÖLD KÖNYV

**Kihívásból lehetőség: az európai uniós kutatás- és innovációfinanszírozás közös
stratégiai kerete felé**

ZÖLD KÖNYV

Kihívásból lehetőség: az európai uniós kutatás- és innovációfinanszírozás közös stratégiai kerete felé

1. CÉL

Ez a zöld könyv nyilvános vitát indít útjára a jövő európai uniós kutatás- és innovációfinanszírozási programjaiban figyelembe veendő legfontosabb kérdésekről. Ezek a programok a következő többéves pénzügyi keretre vonatkozóan a Bizottság által 2011 júniusában előterjesztendő javaslatokhoz fognak illeszkedni. A finanszírozási programokra vonatkozó konkrét javaslatokat a Bizottság 2011 végéig szándékozik elfogadni. **A Bizottság kéri a kutatókat, a vállalkozásokat, a kormányzati szerveket és a civil társadalom közösségeit, hogy vegyenek részt ebben a fontos vitában.**

Az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedést zászlajára tűző, széles körű támogatást élvező Európa 2020 stratégia¹ megvalósulása nagyban függ a társadalmi jólét és a virágzó gazdaság, valamint a fenntartható környezetgazdálkodás szempontjából meghatározó szerepet betöltő kutatás és innováció teljesítményétől. Ezért tűzte maga elé az Európai Unió az Európa 2020 stratégia összefüggésében azt a célt, hogy K+F-ráfordításait 2020-ig a mindenkori GDP 3%-ára növeli. Az innovatív Unióra vonatkozó kiemelt kezdeményezés² stratégiai és integrált szemléletű kutatás- és innovációpolitikát szorgalmaz. Mindezek a megfontolások adják azt a keretet és határozzák meg azt a célt, amelyhez a jövő európai uniós kutatás- és innovációfinanszírozásának – a Szerződések rendelkezései³ alapján – hozzá kell járulnia.

A Tanács⁴ felszólított arra, hogy a jövőben az európai uniós finanszírozási programok összpontosítsanak jobban az Európa 2020 stratégia kiemelt céljaira, a társadalmi kihívások kezelésére és a kulcsfontosságú technológiákra, az együttműködésen alapuló és az ipar által meghatározott kutatás segítésére, az eszközrendszer karcsúsítására, a finanszírozáshoz jutás gyökeres leegyszerűsítésére, a piacra jutáshoz szükséges idő csökkentésére, valamint a kiválóság további megerősítésére.

¹ Európa 2020: Az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés stratégiája, COM(2010) 2020.

² Az Európa 2020 stratégia kiemelt kezdeményezése: Innovatív Unió, COM(2010) 546.

³ Az Európai Unió működéséről szóló szerződés „Ipar” című XVII. és „Kutatás, technológiai fejlesztés és űrkutatás” című XIX. címe; az Euratom-Szerződés II. címének „Kutatások ösztönzése” című 1. fejezete.

⁴ A Tanács következtetései (2010. november 26.) az Európa 2020 stratégia „Innovatív Unió” elnevezésű kiemelt kezdeményezéséről.

A költségvetés felülvizsgálata⁵ meghatározta az EU jövőbeli költségvetését megalapozó legfontosabb alapelveket: a bizonyítottan európai hozzáadott értéket képviselő eszközökre való összpontosítást, az eredményorientáltság fokozását és a további köz- és magánszektorbeli finanszírozási források mozgósítását. A költségvetés felülvizsgálata azt javasolta, hogy az európai uniós kutatás- és innovációfinanszírozás valamennyi eszköze egyetlen **közös stratégiai kereten** belül működjék. 2011. február 4-i ülésén az Európai Tanács megvitatta az innováció kérdéskörét, és támogatásáról biztosította a kutatás- és az innovációfinanszírozás hatékonyságát nemzeti és európai uniós szinten egyaránt növelő közös stratégiai keret kialakítására vonatkozó elképzelést. Ez a zöld könyv azokat a legfontosabb kérdéseket azonosítja, amelyek e nagyra törő célkitűzések teljesítésének mikéntjével függnek össze.

Ez a dokumentum a kutatásra és az innovációra összpontosít, a szóban forgó terület azonban több ponton kapcsolódik más, a költségvetés felülvizsgálatában is említett európai uniós programokhoz, így különösen a jövőbeni kohéziós politika keretein belül működő alapokhoz és az oktatási programokhoz.

**Európai uniós kutatás- és innovációfinanszírozás és kezdeményezések
a jelenlegi programozási időszakban (2007–2013)**

- A hetedik keretprogram⁶ rendelkezésére álló 53,3 milliárd EUR összegű költségvetésből kutatási, technológiafejlesztési és demonstrációs tevékenységek részesülnek EU-szerte finanszírozásban. A keretprogram végrehajtása négy egyedi programon (Együttműködés, Ötletek, Emberek, Kapacitások) keresztül történik; emellett a keretprogram támogatja az atomenergia területén (Euratom) végzett kutatásokat és a Közös Kutatóközpont (JRC)⁷ működését is.
- A versenyképességi és innovációs keretprogram⁸ 3,6 milliárd EUR költségvetésből gazdálkodik, és – elsősorban a kis- és középvállalkozásokra (kkv) összpontosítva – az európai uniós versenyképességének növelésére törekszik. Segíti a finanszírozáshoz való hozzájutást, valamint a innovációtámogató szolgáltatások és politikák jobbá tételét. Költségvetéséből transznacionális vállalkozások és innovációtámogató szolgáltatások is részesülnek finanszírozásban. Céljai között szerepel a klaszterek segítése, a közbeszerzés támogatása és az innováció nem technológiai jellegű gátjainak felszámolása. A különböző IKT-megoldások bevezetésének és használatának ösztönzésével segíti az információs társadalom fejlesztését, és támogatja a megújuló energiaforrásból előállított energia fokozottabb használatát és az energiahatékonyság ügyének előmozdítását.
- Az Európai Innovációs és Technológiai Intézet⁹ (EIT) egy autonóm EU-szerv, mely a világszínvonalon is meghatározó innováció elősegítése érdekében közös platformot kínál a felsőoktatásban, a kutatásban és az üzleti életben működő szervezetek számára. Nagymértékben integrált tudományos és innovációs társulásain keresztül a tudásháromszögön belüli kapcsolódások megerősítésére törekszik. Rugalmasságával az üzleti szektor számára is vonzó kíván lenni. Működését az EU költségvetése 309 millió

⁵ Az uniós költségvetés felülvizsgálata, COM(2010) 700.

⁶ http://ec.europa.eu/research/fp7/index_en.cfm

⁷ A Bizottság egyik szervezeti egységként működő Közös Kutatóközpont tudományos és műszaki támogatást nyújt az EU szakpolitikáinak meghatározásához és végrehajtásához.

⁸ <http://ec.europa.eu/cip/>

⁹ <http://eit.europa.eu/>

¹⁰ http://ec.europa.eu/regional_policy/themes/research/index_en.htm

EUR összegű hozzájárulással segítette.

- *A kohéziós politikán¹⁰ belül mintegy 86 milliárd EUR (a strukturális alapok költségvetésének csaknem 25%-a) a regionális gazdaságok változási és innovációs képességének növelésére van elkülönítve. A finanszírozás négy területre összpontosul: a K+F-re és az innovációra, a vállalkozói kedv fokozására, az IKT-re, valamint a humántőke fejlesztésére.*

2. KUTATÁS ÉS INNOVÁCIÓ AZ EURÓPAI UNIÓBAN: KIHÍVÁSBÓL LEHETŐSÉG

Azok a példátlan kihívások, amelyekkel Európának és a világnak szembe kell néznie, innovatív megoldásokat tesznek szükségessé. A korábbi növekedési pályára és a nagyobb mértékű foglalkoztatásra való visszaállás, az éghajlatváltozás elleni küzdelem és a kis széndioxid-kibocsátású társadalom felé való elmozdulás sürgős és összehangolt fellépést követel. A demográfiai folyamatok hatásai egyre nagyobbak, miközben bölcsebben kellene bánnunk természeti erőforrásainkkal. A biztonság területén egyre növekvő és egyre összetettebb kihívásokkal kell szembenéznünk társadalmainknak. Több előttünk álló kihívás, például az európai népesség előregedése vagy a fosszilis energiahordozóktól való függőségünk egyben hatalmas lehetőségeket is jelent az innovatív termékek és szolgáltatások fejlesztése számára, ami hozzájárulhat az európai gazdasági növekedés és foglalkoztatás előbbreviteléhez.

További kihívást jelent az az elvárás, hogy Európa a globalizáció ellenére is megtartsa és megerősítse versenypozícióját. A feltörekvő gazdaságok az árverseny és az utánzás helyett egyre inkább az innovációra alapozzák stratégiájukat. Más országok soha nem látott összegeket költenek jövőjük bebiztosítására. Ezen országok növekvő életszínvonala ugyanakkor új piacokat is megnyit az európai termékek és szolgáltatások előtt, míg javuló képességeik új lehetőségeket teremtenek az együttműködés számára.

Meg kell ragadnunk ezeket a lehetőségeket, és erősségeinkre építve gyorsan és határozottan kell cselekednünk jövőnk építésében, polgáraink jólétének növelésében és vállalkozásaink versenyképességének bebiztosításában. A kutatás és az innováció kulcsszerepet tölt be ebben a folyamatban, ám Európa teljesítménye ezeken a területeken gyakran elmarad versenytársaitól.¹¹

Európának ugrásszerű javulást kell elérnie a kutatás és az innováció teljesítményében. Mint az innovatív Unióra vonatkozó kezdeményezés is rámutatott, ehhez szorosabbra kell fűzni a kapcsolatot a kutatás és az innováció között. Szakítanunk kell hagyományos „skatulyaszemléletünkkel”, és a kihívásokra és az elérendő célokra jobban összpontosítva a kutatás és az innováció finanszírozását szigorúbban kell hozzáigazítanunk szakpolitikai céljainkhoz. Az eszközrendszer és a szabályok egyszerűsítése ugyanilyen fontos, ugyanakkor azonban a szükséges mértékben a rugalmasságnak is teret kell engednünk.

Napjainkban, amikor az állami költségvetési források egyre szűkösebbek, minden egyes euróból a lehető legtöbbet kell kihozunk. A közforrásokat igénybe vevő kutatás- és innovációfinanszírozás Európában elsődlegesen nemzeti szinten szerveződik. Bizonyos fokú előrehaladás ellenére a nemzeti és a regionális kormányok továbbra is jobbra saját külön

¹¹ Az EU huszonhét tagállama együtt 2009-ben a GDP 2,01%-át költötte kutatásra; ugyanez a számérték az USA esetében 2,77% (2008), Japán esetében 3,44% (2009). További információk az innovatív Unió 2010. évi eredménytábláján, a http://ec.europa.eu/enterprise/policies/innovation/facts-figures-analysis/innovation-scoreboard/index_en.htm internetcímen található.

stratégiáik szerint működnek. Ez túlságosan költséges: elaprózza az erőfeszítéseket, miközben nem véd a felesleges átfedésekkel szemben. Az EU-szintű fellépés lehetőséget ad a hatékonyság és az eredményesség növelésére. Ebben a tagállamok, az ipar és az EU jelenleg is folyamatban lévő közös erőfeszítéseire lehet alapozni: a stratégiai energiatechnológiai tervre (SET-terv),¹² az IKT-re irányuló közös technológiai kezdeményezésekre,¹³ a közeljövőben közzéteendő stratégiai közlekedéstechnológiai tervre és más hasonló kezdeményezésekre.

Az EU-szintű programok a nemzetközi versenytársainkkal szembeni hátrányunk ledolgozása szempontjából is kritikus jelentőségűek. Nagy negatívum az európai – és főként a magánszektorból származó – kutatás- és innovációfinanszírozás elégtelen szintje. Az európai uniós programoknak biztosítaniuk kell a magánforrások mozgósítását, és vonzóbb befektetési célponttá kell tenniük Európát.

Az európai uniós programoknak az európai léptékű versenyből kinövő kiválóság révén a mainál több világszínvonalú tudományos áttörést kell eredményezniük. A szakpolitikai törekvéseknek és az európai uniós finanszírozásnak a kutatástól a piacig történő integrálásával (mint az európai innovációs partnerségek esetében) javítható Európa eredményessége a tudás innovációs célú hasznosításában. A technológiai innováción túlmutató innovációs folyamatokat támogató szolgáltatások segíthetik Európát abban, hogy megragadja az innovatív megoldásokkal kapcsolatos piaci lehetőségeket.

¹² Európai stratégiai energiatechnológiai terv (SET-terv), COM(2007) 723; közlemény az alacsony szén-dioxid-kibocsátással járó technológiák fejlesztésébe történő beruházásról (SET-terv), COM(2009) 519.

¹³ Lásd például az ENIAC és az ARTEMIS közös technológiai kezdeményezés időközi értékelését, COM(2010) 752.

3. AZ EU JELENLEGI KUTATÁSI ÉS INNOVÁCIÓS PROGRAMJAINAK TANULSÁGAI

Az Európai Unió kutatási és innovációs programjai több évtized folyamán alakultak ki, és ma már jelentős részét teszik ki az EU költségvetésének.¹⁴

A hetedik keretprogram időközi értékelése¹⁵ megerősítette, hogy a keretprogram létfontosságú szerepet tölt be az európai hálózatok kiépítésében és fenntartásában: pozitívumnak tekinthető a Marie Curie-cselekvések és a kutatási infrastruktúrával kapcsolatos tevékenységek rendszere, de néhány új kezdeményezés, például az Európai Kutatási Tanács vagy a kockázatmegosztási pénzügyi mechanizmus sikere is. Az időközi értékelés kiemelte a hetedik keretprogramnak a határokon átvívelő együttműködésen alapuló kutatás finanszírozásában betöltött egyedülálló szerepét. Az értékelést végző szakértők ugyanakkor sürgetik a kutatás és az innováció közötti kapcsolatok szorosabbra fűzését, valamint azt, hogy a finanszírozás egyértelműbben összpontosítson a kiválóságra, a versenyképességre és a társadalmi célkitűzésekre.

A versenyképességi és innovációs keretprogram időközi értékelése¹⁶ rámutatott arra, hogy az eredeti célkitűzések ma is nagyon relevánsak az EU-szintű fellépés számára. Az időközi értékelés kiemelte a kkv-k támogatását szolgáló pénzügyi eszközök, az Enterprise Europe Network, az ökoinnovációval kapcsolatos piaci terjesztési projektek és az IKT-innovációra irányuló keresletorientált kísérleti kezdeményezések fontos szerepét. Az értékelést végző szakértők felhívták a figyelmet ugyanakkor a többi EU-programmal, köztük a kohéziós politika keretében működő alapokkal való kapcsolatok megerősítésének szükségességére.

Az EIT – első tudományos és innovációs társulásain keresztül – társadalmi kihívásokkal (éghajlatváltozás, energiaügy, IKT) foglalkozik, és úttörő szerepet vállal az innovációirányítás új modelljeinek kialakításában. Az elképzelések szerint az EIT 2011 közepéig fogja közzétenni stratégiai innovációs tervét, melyben várhatóan bemutatja elképzeléseit az európai innovációban betöltendő demonstratív szerepéről, valamint jövőbeni tevékenységéről.

A különböző értékelések ugyanakkor több hiányosságra és gyenge pontra is rámutattak: hiányolták a kutatástól az innovációig tartó teljes értékláncra kiterjedő, egységes szemléletet, túlságosan bonyolultnak találták az eszközrendszert és túl körülményesnek az adminisztratív szabályokat és eljárásokat, és kevesellték az átláthatóságot. A jövőbeli programokban a következő területeken kell javítani:

- **Egyértelműbben kell meghatározni a célkitűzéseket,** valamint azt, hogy ezek a célkitűzések hogyan fordíthatók le támogatott cselekvésekké, miközben az újonnan felmerülő szakpolitikai igények kielégítéséhez szükséges mértékben rugalmasságot is biztosítani kell.
- **Csökkenteni kell a bonyolultságot.** Az EU kutatási és innovációs programjai az idők folyamán egyre szélesítették eszköztárukat, ami azt a benyomást keltheti, mintha a finanszírozás túl sok célkitűzést kívánna kielégíteni, és túlságosan kevés jutna egy-egy

¹⁴ 2013-ban az Európai Unió költségvetésének 7,41%-a jut a kutatás és az innováció területére.

¹⁵ A hetedik keretprogram időközi értékeléséről bővebben: http://ec.europa.eu/research/evaluations/index_en.cfm?pg=fp7

¹⁶ A versenyképességi és innovációs keretprogram időközi értékeléséről bővebben: http://ec.europa.eu/cip/files/docs/interim_evaluation_report_march2010_en.pdf

célterületre. A rendszer összetettségét fokozza az uniós és a tagállami finanszírozás közötti koordináció hiánya, ami egyben teret enged a nem kívánt átfedéseknek is például a kkv-k támogatását vagy a kockázati tőke biztosítását célzó állami támogatások területén.

- **A hozzáadott érték és a többletforrás-mozgósítási képesség növelése, a felesleges átfedések és a szétforgácsoltág kiküszöbölése.** Az európai uniós kutatás- és innovációfinanszírozásnak több hozzáadott értéket kell képviselnie, és növelnie kell képességét az új köz- és magánszektorbeli források mozgósítására. A felesleges átfedések elkerülése, valamint a megfelelő hatókör és a kritikus tömeg biztosítása érdekében az európai uniós kutatás- és innovációfinanszírozást hatékonyabban kell felhasználni a nemzeti és a regionális szintű források stratégiai összehangolására és együttes mozgósítására.
- **Egyszerűbbé kell tenni az érdeklődők számára a részvételt,** ennek érdekében mérsékelni kell az adminisztratív terheket, le kell rövidíteni a szerződéskötés, illetve a kifizetések időigényét, és okosabb egyensúlyt kell találni a tételes költségelszámoláson alapuló rendszerek és a bizalmi szemlélet alkalmazása között. E tekintetben példaként a versenyképességi és innovációs keretprogram szolgálhat.
- **Szélesíteni kell az EU-programokban való részvételt.** Míg a versenyképességi és innovációs keretprogramban nagy számban vesznek részt kkv-k, a hetedik keretprogramban az időközi értékelés szerint fontos volna, hogy nagyobb hangsúlyt kapjon az ipari vállalkozások és a kkv-k részvétele. Az időközi értékelés rámutatott a női kutatók és az újabb tagállamok jogalanyai részvételének ösztönzése iránti igényre is, valamint arra, hogy a harmadik országok fokozottabb részvétele lehetőséget adhat az EU-n kívül rendelkezésre álló tudás kamatoztatására.
- **Növelni kell az uniós támogatásnak a versenyképességre és a társadalomra gyakorolt hatásait.** Ehhez az szükséges, hogy a vállalkozások, a beruházók, a hatóságok, a többi kutató és a szakpolitikai döntéshozók jobban hasznosítsák az elért eredményeket, de azt is jelenti, hogy olyan, tágabb értelemben vett innovációs törekvések (ideértve a nem technológiai jellegű innovációt és a társadalmi innovációt is) támogatására is szükség van, amelyek nem a kutatási tevékenységre épülnek. Célkitűzéseinkkel és fellépésünk relevanciájával kapcsolatban hatékonyabb és szélesebb körű kommunikációt kell folytatnunk. Az innováció végső felhasználóit (polgárokat, vállalkozásokat, a közszektort) már sokkal korábban be kell vonnunk a folyamatokba, ami felgyorsíthatja és kiszélesítheti az eredmények hasznosulását, és javíthatja az érzékeny területekre, például a biztonság vagy a nanotechnológia területére irányuló erőfeszítések társadalmi elfogadottságát.

4. AZ EURÓPAI UNIÓS KUTATÁS- ÉS INNOVÁCIÓFINANSZÍROZÁS KÖZÖS STRATÉGIAI KERETE FELÉ

Az Európa 2020 stratégia célkitűzéseivel és a Szerződés rendelkezéseivel összhangban a közös stratégiai keret a társadalmi kihívások kezelésére, az európai vállalkozások versenyképességének növelésére, valamint az európai ipar tudományos és technológiai bázisában jelen lévő kiválóság ösztönzésére fog összpontosítani.

4.1. Közös fellépés az Európa 2020 stratégia céljainak teljesülése érdekében

Az Európai Unió szintjén a kutatást és az innovációt támogató különböző programok a teljes innovációs körforgásra kiterjednek, de gyakran egymástól függetlenül fejtik ki hatásukat. A

költségvetés felülvizsgálata az előrelépés irányát egy **közös stratégiai keret** kialakításában határozta meg. Ez a keret a ma a hetedik keretprogramon, a versenyképességi és innovációs keretprogramon, valamint az innováció területét érintő különböző uniós kezdeményezéseken, például az EIT-n keresztül nyújtott európai uniós kutatás- és innovációfinanszírozás teljes skáláját felölelné, és következetes célrendszert és közös stratégiát határozna meg az összes érintett törekvés számára.

A közös stratégiai keretben hatalmas lehetőségek rejlenek ahhoz, hogy az európai uniós finanszírozás vonzóbbá és hozzáférhetőbbé váljék a résztvevők számára. Lehetővé tenné például egyetlen, egységes informatikai eszköztár alkalmazásával működő belépési pont kialakítását¹⁷ vagy azt, hogy a résztvevők egyablakos rendszerben kaphassanak tanácsokat és támogatást. A közös stratégiai keret egyúttal olyan, egyszerűbb és hatékonyabb struktúra és karcsúsított finanszírozási eszközrendszer kialakítását is lehetővé tenné, amely az innovációs lánc teljes egészét hézagmentesen lefedi.

A közös stratégiai keret emellett egyértelmű lehetőségeket kínál az adminisztráció egyszerűsítésére is, amelyet az európai uniós kutatási és innovációs programok összes résztvevőjére vonatkozó, egységes szabályrendszer kialakítása hozhat magával. A szabályoknak, ahol csak lehetséges, a különböző tevékenységtípusok közös vonásaira kell összpontosítaniuk. Ennek kapcsán a jelenleg folyamatban lévő egyszerűsítő munkára¹⁸ érdemes építeni, de olyan további intézkedések is megfontolandók, mint az átalányösszegek szélesebb körű alkalmazása vagy a kedvezményezettek saját számviteli gyakorlatának általános elfogadása.¹⁹

A teljes innovációs körforgáson belüli finanszírozási igények sokfélesége és – bizonyos esetekben – a különleges feltételek miatti sajátos követelmények ugyanakkor bizonyos fokú rugalmasságot tesznek szükségessé. A rugalmasság és a gyorsaság azért is fontos, hogy a finanszírozási rendszerek vonzóak legyenek a vállalkozások (és főként a kkv-k) számára. Ezek a szempontok indokolhatják a mechanizmusok és a végrehajtási szabályok bizonyos mértékű differenciálását, ahogyan például az EIT esetében történik.

Az európai uniós programok olyan környezetben működnek, amelyben a közszektorból származó kutatás- és innovációfinanszírozás java része a tagállamok ellenőrzése alatt van. Ez a felállás azonban túlságosan is figyelmen kívül hagyja a kutatás és az innováció transznacionális jellegét, és gyakran hagyja kihasználatlanul a többi tagállam és az EU programjaival fennálló szinergiákból adódó lehetőségeket.

A tagállami források együttes felhasználásában szerzett tapasztalatok (ideértve a 185. cikk szerinti kezdeményezéseket, az ERA-NET-hálózatokat és a közös programozási kezdeményezések területén megtett első lépéseket is) megmutatták a külső finanszírozási források mozgósításában a lehetséges hatások és a hatékonyság tekintetében rejlő lehetőségeket. A hatékonyság azonban azon is múlik, hogy a nemzeti és a regionális

¹⁷ A hetedik keretprogram résztvevői portálja kapcsán elvégzett fejlesztésekre építve: <http://ec.europa.eu/research/participants/portal/appmanager/participants/portal>

¹⁸ A kutatási keretprogramok végrehajtásának egyszerűsítése, COM(2010) 187; a Bizottság C(2011) 174 határozata, 2011. január 24.

¹⁹ A Bizottság által a költségvetési rendelet felülvizsgálata keretében előterjesztett jogalkotási javaslat (COM(2010) 815) még gyökeresebb egyszerűsítéseket tesz lehetővé a következő pénzügyi kereten belül: egyebek mellett kiterjeszti az átalányösszegek alkalmazási területét, lehetővé teszi a kedvezményezett számviteli gyakorlatán alapuló költségelszámolást, és létrehozza a köz-magán társulások működésének ideális keretét.

hatóságok mennyire elkötelezettek a célok megvalósítása mellett, és mennyire készek erre a célra forrásokat áldozni.

A kutatás és az innováció finanszírozásában fontos szerepet kell játszania a jövőbeni kohéziós politikának is, mely ebben a vonatkozásban az EU szélesebb szakpolitikai céljaihoz igazodó, de specializált, a helyi körülményekre szabott stratégiák révén igyekszik hozzájárulni a kutatási és az innovációs képességek fejlesztéséhez. A tárgyban közzétett bizottsági közlemény²⁰ szerint a jövőben a kohéziós politika akkor járulhat hozzá nagyobb mértékben az Európa 2020 stratégia kiemelt célkitűzéseinek megvalósulásához és ezen belül a kutatás és az innováció ügyének előmozdításához, ha megerősíti a programozás stratégiai jellegét, nagyobb mértékű forráskoncentrációt biztosít, és kibővíti a feltételeesség és az ösztönzők alkalmazását. Az európai uniós kutatás- és innovációfinanszírozás közös stratégiai keretének tehát jól kell illeszkednie a kohéziós politika majdani közös stratégiai keretéhez.

Emellett jelenleg a vidékfejlesztési támogatások területén is van számos olyan intézkedés, amely a mezőgazdasági innováció előmozdítását célozza. „A KAP jövője 2020-ig: az élelmezési, a természetes erőforrásokat érintő és a területi kihívások kezelése” című közlemény²¹ a környezetvédelem és az éghajlatváltozás mellett az innovációt is a vidékfejlesztés jövőjét meghatározó „hívószavak” között említi.

Kérdések:

1. Hogyan tegye a közös stratégiai keret vonzóbbá és könnyebben elérhetővé az európai uniós kutatás- és innovációfinanszírozást a résztvevők számára? Mi kell még ehhez az egységes informatikai eszköztár alkalmazásával működő egyetlen belépési pont, az egyablakos támogatás, a teljes innovációs láncra kiterjedő, karcsúsított finanszírozási eszközzrendszer és az adminisztráció további egyszerűsítése mellett?
2. Hogyan fedheti le az európai uniós finanszírozás a legelőnyösebb módon az innovációs körforgás teljes egészét, a kutatástól a piaci bevezetésig?
3. Melyek az Európai Uniótól származó finanszírozás azon jellemzői, amelyek maximalizálják az EU-szintű cselekvés előnyeit? Kell-e nagy hangsúlyt helyezni a máshonnan származó források mozgósítására?
4. Hogyan használható fel az európai uniós kutatás- és innovációfinanszírozás a legelőnyösebben a tagállami források mozgósítása érdekében? Hogyan kapjanak támogatást a különböző tagállamcsoportok által végrehajtott közös programozási kezdeményezések?
5. Milyen egyensúlyt érdemes kialakítani a kisebb, célirányos és a nagyobb, stratégiaibb szemléletű projektek között?
6. Hogyan egyeztetetheti össze a Bizottság a gyökeres egyszerűsítést lehetővé tevő, egységes szabályrendszer iránti elvárást azzal az igénnyel, hogy a különböző eszközök célkitűzéseinek megvalósulása érdekében bizonyos fokú rugalmasság és

²⁰ A gazdasági, szociális és területi kohézióról szóló ötödik jelentéssel kapcsolatos következtetések: a kohéziós politika jövője, COM(2010) 642.

²¹ COM(2010) 672.

változatosság is megmaradjon, miközben a különböző kedvezményezettek, különösen pedig a kkv-k igényeit is kielégíti?

7. Hogyan mérhető az európai uniós kutatás- és innovációfinanszírozás sikere? Milyen teljesítménymutatókat célszerű használni erre a célra?
8. Milyen legyen a viszony az európai uniós kutatás- és innovációfinanszírozás és a regionális, illetve nemzeti szinten nyújtott finanszírozás között? Miképpen egészítse ki ez a finanszírozás a jövőbeni kohéziós politika eszköztárából az EU kevésbé fejlett régióinak segítése érdekében nyújtott támogatásokat, illetőleg a vidékfejlesztési programokat?

4.2. A társadalmi kihívások kezelése

Az Európa 2020 stratégia és a hozzá kapcsolódó kiemelt kezdeményezések nagyra törő célokat fogalmaznak meg olyan területeken, mint az éghajlatváltozás, az energiaellátás biztonsága, a népesség idősödése vagy az erőforrásokkal való hatékony gazdálkodás. Az innovatív Unióra vonatkozó kezdeményezés szorgalmazza, hogy az európai uniós finanszírozási programok szorosabban kapcsolódjanak ezekhez a célkitűzésekhez, és ennek érdekében helyezzenek nagyobb hangsúlyt a társadalmi kihívások kezelésére. Alaposan mérlegelni kell azonban, hogy melyek azok a kihívások, amelyekkel szemben valóban érdemes az Európai Unió szintjén fellépni, egyúttal pedig el kell kerülni a tudományos és a technológiai választási lehetőségek túlzott leszűkítését is.

Az Európai Unió jelenlegi finanszírozási programjai – elsősorban tematikus fellépések útján, a technológiakínálat növelésével – eddig is sokat tettek a társadalmi kihívások kezelése érdekében. A stratégiában központi helyet foglalt el a szerte Európában működő kutatók együttműködésen alapuló hálózatokba való szervezése, és az európai kutatási rendszer fenntartásához ezek a hálózatok a továbbiakban is elengedhetetlenek lesznek. A tapasztalatok ugyanakkor arra hívják fel a figyelmet, hogy ez a stratégia önmagában csak korlátozott mértékben képes biztosítani a szükséges rugalmasságot, kreativitást és multidiszciplináris szemléletmódot.

Az innovatív Unióra vonatkozó kezdeményezés a társadalmi kihívások kezelését a kereslet- és a kínálatoldali intézkedések együttes alkalmazására törekvő európai innovációs partnerségek bevezetésével kívánja támogatni. Ezekre a partnerségekre fontos szerep hárul az erőfeszítések összehangolásában, valamint abban, hogy a különböző tevékenységek a teljes innovációs körforgásra kiterjedjenek. E vonatkozásban példaként az egyértelmű prioritásokat, részletesen kimunkált irányítási struktúrát és az elért eredmények mérését lehetővé tévő funkciót egyaránt tartalmazó SET-terv szolgálhat.

Kérdések:

9. Hogyan befolyásolja a társadalmi kihívásokra való erőteljesebb összpontosítás a kutatók „tudásvágya” és a szakpolitikai stratégiák által meghatározott kutatás közötti egyensúlyt?
10. Kell-e nagyobb teret engedni az alulról szerveződő tevékenységeknek?
11. Hogyan támogathatja a leghatékonyabban az európai uniós kutatás- és innovációfinanszírozás a szakpolitikai döntéshozatali folyamatokat és a

jövőorientált tevékenységeket?

12. Hogyan vehet részt a Bizottság Közös Kutatóközpontja hatékonyabban a döntéshozatali folyamat támogatásában és a társadalmi kihívások kezelésében?
13. Hogyan válhatnak ki az Európai Unió által a kutatás és az innováció területén tett erőfeszítések nagyobb érdeklődést a polgárokból és a civil társadalomban, és hogyan ösztönözhetik őket nagyobb részvételre?

4.3. A versenyképesség megerősítése

Európának ugrásszerű javulást kell elérnie a kutatás- és az innovációfinanszírozás hatásosságában. Még mindig vannak akadályai annak, hogy a kutatási eredmények a laboratóriumokból kikerülve kellő hatékonysággal hasznosuljanak a fejlesztés, a kereskedelmi értékesítés és az alkalmazás fázisában. Amint arra az innovatív Unióra vonatkozó kezdeményezés rámutat, e helyzet megváltoztatásában – a prioritások meghatározása útján és köz-magán társulásokon keresztül – alapvető szerepet kell játszania az iparnak. Másfelől olyan szélesebb körű, a teljes innovációs körforgásra (beleértve a koncepciótervek validálását, a tesztelést, a prototípus-készítést és a demonstrációt is) kiterjedő támogatásra is szükség van, amely olyan járulékos kérdésekre is kiterjed, mint a projektek hatásainak utólagos nyomon követése, a szabványosítási célú kutatás, a szabadalmaztatás támogatása és a nem technológiai jellegű innováció.

Európa versenyképessége szempontjából létfontosságú a társadalmi kihívások kezeléséhez szükséges innovatív javak és szolgáltatások kifejlesztését lehetővé tévő legfontosabb alaptermotechnológiák, köztük az IKT, a nanotechnológia, a korszerű anyagok, a gyártástechnológia, a világűr-technológia és a biotechnológia pozícióinak megerősítése.

A hetedik keretprogram újszerű eszközökkel törekszik az ipari részvétel megerősítésére. Az európai technológiai platformok az ipar számára fontos prioritások meghatározásában segítettek, a közös technológiai kezdeményezéseken keresztül az ipar meghatározó helyzetbe került azzal, hogy formális keretek között működő köz-magán társulások létrehozásában vett részt, az európai gazdaságélénkítési terv pedig informálisabb köz-magán társulások létrehozását tette lehetővé a legfontosabb ágazatokban. A tapasztalatok azt mutatják, hogy ezeknek az eszközöknek a sikere a résztvevők erős elkötelezettségén, valamint az egyszerű és hatékony irányító és végrehajtó struktúrákon múlik.

Stratégiai innovációs tervének keretei között, eredmény- és hatásorientált szemléletmódja, valamint a magánszektorból származó források jelentős arányú mozgósítása révén az EIT a jövőben is törekedni fog arra, hogy tevékenységét az üzleti élet szempontjai határozzák meg. A SET-terv alapján európai ipari kezdeményezések indultak, melyek keretében a köz- és a magánszektor szereplői együtt dolgoznak technológiai útiterveik kidolgozásán. A versenyképességi és innovációs keretprogram az európai ipar versenyképességének megerősítésére törekszik, és ebben különös figyelmet szentel a kkv-knak. Tekintetbe veszi továbbá azt is, hogy az innováció másféle, a kutatáson kívüli készségeket és tevékenységeket is igényel, amelyek alapvetően nem technológiai jellegűek: például formatervezést, kreativitást, szabványosítást, hasznosítást, a meglévő technológiák újszerű kombinálását, új üzleti modelleket, felhasználói részvételt vagy a társadalmi innováció által kínált legkülönbözőbb lehetőségek megragadását.

Rugalmasságuknak és agilitásuknak köszönhetően a kkv-k központi szerepet játszanak az újszerű termékek és szolgáltatások kifejlesztésében. A kimagaslóan sikeres és gyorsan

gyarapodó kkv-kben megvan a képesség arra, hogy idővel multinacionális vállalatokká nőjék ki magukat, és ezáltal átalakítsák Európa gazdaságának struktúráját. A versenyképességi és innovációs keretprogram sikeresen szólította meg a kkv-ket (100 000 kkv kapott hitelgaranciát, az ökoinnovációval kapcsolatos piaci terjesztési projektek kedvezményezettjeinek 70%-a volt kkv), miközben a hetedik keretprogram esetében, bár a program különös figyelmet igyekszik szentelni ennek a kérdésnek, a kkv-k számára még mindig nehézséget okoz a részvétel. A kkv-kra irányuló fellépés megerősítése kapcsán fel lehetne használni a kkv-kat megcélzó jelenlegi fellépések tapasztalatait, továbbá figyelembe lehetne venni a különböző típusú kkv-k innovációs és növekedési igényeit és azt a körülményt, hogy számos kkv elvárásai leghatékonyabban regionális szinten nyújtott támogatások révén elégíthetők ki, ideértve a kohéziós politika keretei között működő alapok igénybevételét is.

Nyitott, könnyű és gyors végrehajtási rendszerek mellett a kkv-knek és más ipari és akadémiai érdekelteknek lehetőségük nyílt arra, hogy rugalmas módon már felmerülésükkor kísérletezzenek az új ötletekkel és lehetőségekkel, és ezzel új utakat nyissanak az innováció előtt. Ennek kapcsán például a hetedik keretprogram IKT-témájában a jövőbeni és a kialakulóban lévő technológiák területén alkalmazott nyitott pályázati felhívások és egyszerűsített pályázatbenyújtási eljárások, valamint a versenyképességi és innovációs keretprogram ökoinnovációval kapcsolatos piaci terjesztési projektjeinek tapasztalataira lehetne építeni.

A szellemi tulajdonhoz fűződő jogok területén az európai uniós kutatás- és innovációfinanszírozásra irányadó szabályok meghatározó szerepet játszanak a hatékony hasznosítás és a technológiaátadás szempontjából, miközben egyúttal a tudományos eredmények hozzáférhetőségét és gyors terjesztését is biztosítaniuk kell. A stratégiai érdekű területeken ezek a szabályok a nemzetközi együttműködés szempontjából is relevánsak.

Európában súlyos hiányosság, hogy a magánszektor keveset költ kutatásra és innovációra. A hetedik keretprogram kockázatmegosztási pénzügyi mechanizmusa és a versenyképességi és innovációs keretprogram finanszírozási eszközei megmutatták, hogy az Európai Unió költségvetése és az Európai Beruházási Bank Csoport hogyan tudja együtt sikeresen kipótolni a piac hiányosságait. Ezekre a tapasztalatokra építve a jövő európai uniós kutatási és innovációs programjainak a lehető legteljesebb mértékben kell élniük a finanszírozási eszközökben rejlő lehetőségekkel (a költségvetés felülvizsgálata kapcsán javasolt európai uniós tőke- és kockázatmegosztási mechanizmusokon keresztül) annak érdekében, hogy támogassák a kutatási eredmények kereskedelmi hasznosítását, az innovatív vállalkozások növekedését és a nagy infrastruktúra-fejlesztési beruházásokat.

Új szemléletű megoldások alkalmazását is érdemes megfontolni, különösen azokat, amelyek a keresleti oldalt ösztönzik, vagy amelyek a köz- és a magánszektorbeli végfelhasználók minél korábbi részvételét hivatottak biztosítani az innováció folyamatában.²² Az innovatív Unióra vonatkozó kezdeményezés szorgalmazza, hogy a közszektor a közbeszerzésen keresztül (ideértve a kereskedelmi hasznosítást megelőző közbeszerzést is) mozgósítsa vásárlóerejét az innováció fellendítése érdekében.²³ Ebben a versenyképességi és innovációs keretprogram és

²² Lásd az Európai Kutatási Térség Szakértői Testülete által nemrégiben közzétett szakpolitikai ajánlásokat: http://ec.europa.eu/research/erab/pdf/erab-2nd-final-report_en.pdf

²³ A Bizottság 2011. január 27-én „Egy hatékonyabb európai beszerzési piac felé” címmel zöld könyvet fogadott el az Európai Unió közbeszerzési politikájának korszerűsítéséről (COM(2011) 15), amely arra

a hetedik keretprogram kísérleti cselekvéseire lehet támaszkodni. Az USA nagy hagyománnyal rendelkezik ezen a területen,²⁴ az EU-ban azonban ez a lehetőség túlságosan is kihasználatlan.

Hasonlóképpen a kutatók pénzdíjak révén is ösztönözhetők kiemelkedő tudományos eredmények elérésére. Az ilyen díjak régóta szerepelnek a politikai eszköztárban, az Európai Unió programjaiban mégsem jut nekik érdemi szerep.

Kérdések:

14. Hogyan érdemes az európai uniós finanszírozásban figyelembe venni azt a körülményt, hogy az innováció fogalma sokféle tevékenységet felölel (a nem technológiai jellegű innovációt, az ökoinnovációt és a társadalmi innovációt is figyelembe véve)?
15. Hogyan érdemes megerősíteni az ipar részvételét az európai uniós kutatási és innovációs programokban? Hogyan érdemes támogatni a közös technológiai kezdeményezéseket (mint amilyeneket a jelenlegi keretprogram is útjára indított) és a „köz-magán társulások” különböző formáit? Milyen szerepet töltsenek be az európai technológiai platformok?
16. Milyen típusú kis- és középvállalkozások (kkv-k) kapjanak támogatást és milyen formában az Európai Unió szintjén? Hogyan egészítse ki ez a támogatás a nemzeti és a regionális szintű programokat? Milyen intézkedéseket kell tenni ahhoz, hogy határozottan könnyebbé váljék a kkv-k számára a részvétel az európai uniós kutatási és innovációs programokban?
17. Hogyan érdemes olyan nyitott, könnyű és gyors végrehajtási rendszereket kialakítani (például a jövőbeni és a kialakulóban lévő technológiákra irányuló jelenlegi cselekvésekre és a versenyképességi és innovációs keretprogram ökoinnovációval kapcsolatos piaci terjesztési projektjeire építve), amelyek lehetővé teszik – különösen a kkv-k számára – az újszerű ötletek rugalmas kipróbálását és kereskedelmi hasznosítását?
18. Hogyan érdemes az európai uniós szintű (tőke- és adósságalapú) pénzügyi eszközöket kiterjedtebben alkalmazni?
19. Érdemes-e új szemléletű kutatás- és innovációtámogató eszközöket latba vetni, különös tekintettel a közbeszerzésre (ideértve a kereskedelmi hasznosítást megelőző közbeszerzésre vonatkozó szabályok bevezetését is) és a kutatói/innovációs díjak lehetőségére?
20. Hogyan hozzák létre a kívánt egyensúlyt a szellemi tulajdon területén az európai uniós finanszírozásra irányadó szabályok az egyfelől a versenyképességgel, másfelől a tudományos eredmények hozzáférhetőségének és terjesztésének szükségességével kapcsolatos szempontok között?

keresi a választ, hogy érdemes-e a szabályozást úgy módosítani, hogy a közbeszerzés más szakpolitikai célkitűzések, például az innováció elősegítése érdekében is felhasználható legyen.

²⁴

Lásd például a Small Business Innovation Research elnevezésű kezdeményezést: <http://www.sbir.gov>

4.4. Az európai tudományos bázis és az európai kutatási térség megerősítése

Európa tudományos bázisa az egyik legtermékenyebb a világon, mégsem rendelkezik elegendő olyan, világszínvonalon is kiválónak számító kutatóhellyel, amely az általa előállított, áttörést jelentő kutatási eredményeken keresztül strukturális változásokat volna képes előidézni.

A versenyképes közfinanszírozású tudományos bázis létrehozása elsősorban a tagállamok feladata. Az európai uniós támogatás ebben egyértelmű hozzáadott értéket képviselhet, ahogyan azt a múltban is tette azokon a különböző kezdeményezéseken keresztül, amelyek hozzájárultak az európai kutatási térség (EKT) kiépítéséhez. Fontos átgondolni, hogy a közös stratégiai kereten keresztül nyújtott finanszírozás hogyan használható fel a valóban egységes EKT létrehozásának segítésére.

Az Európai Kutatási Tanács létrehozása nagy lépés volt az európai tudományos bázis kiválóságának növelésében.²⁵ Szerepének megerősítése mind súlyának növelésével, mind eszköztárának szélesítésével lehetséges. Fontos levonnunk a tanulságokat azon régiók és országok tapasztalataiból, amelyeknek a finanszírozás koncentrálásával, valamint a projektalapú támogatások és az intézménytámogató rendszerek megfelelő ötvöztetésével sikerült kiérlelniük a világ legkiválóbb közfinanszírozású kutatóintézményeit.

Világszínvonalat képviselő kiválóság hosszabb távon csak olyan rendszerben létezhet, amelyben az összes kutató hozzáfér a kiválóság eléréséhez szükséges eszközökhöz, és képes versengni a legjobb helyekért. Ehhez az szükséges, hogy a tagállamok ambiciózus módon korszerűsítsék közfinanszírozású kutatóbázisukra vonatkozó stratégiáikat, és ne fogják vissza a közfinanszírozás mértékét. Az európai uniós finanszírozásnak – a kohéziós politika keretein belül működő alapokat is ideértve – arra kell törekednie, hogy ott és akkor segítse a kiválóság kifejlődését, ahol és amikor az szükséges.

A képzés és a tudásátadás területén nagy eredmény volt a Marie Curie-cselekvések bevezetése, melyek több ezer kutató mozgósításával fellendítették a határokon átívelő mobilitást és kutatási együttműködést. A Marie Curie-cselekvések – különösen az ipari vállalkozások és az egyetemek közötti kutatócsere támogatásával – fontos szerepet játszottak a kutatók új nemzedékeinek felkészítésében, innovatív készségekkel való felruházásában is.

A kutatási infrastruktúrára vonatkozó programon keresztül, a Kutatási Infrastruktúrák Európai Stratégiai Fóruma (European Strategy Forum for Research Infrastructures – ESFRI) tevékenységére támaszkodva nagy lendületet vett a nagyméretű kutatási infrastruktúrák tervezése, előkészítése és kiépítése, valamint a meglévőkhöz való hozzáférés biztosítása. Ebben az összefüggésben a kutatási eszközökhöz és a tudományos információkhoz távoli és virtuális hozzáférést lehetővé tévő elektronikus infrastruktúra továbbépítése is fontos.

A nemzetközi együttműködés a hetedik keretprogram beindítása óta jelentős mértékben átalakult. Az Európai Unió finanszírozási programjai a legnyitottabbak között vannak a világon, ennek a fajta nyitottságnak azonban kölcsönösnek kellene lennie. Ez nemcsak a

²⁵ Emellett más rendszerek, köztük a jövőbeni és a kialakulóban lévő technológiák területére vonatkozó kiemelt kezdeményezés (<http://cordis.europa.eu/fp7/ict/programme/fet/flagship/>) is hozzájárultak a tudományos kiválóság megerősítéséhez.

finanszírozás igénybevételére igaz, hanem a piacokhoz való hozzáférésre és a szellemi tulajdonhoz fűződő jogok védelmére is. A nemzetközi együttműködés stratégiai fórumának (Strategy Forum for International Cooperation – SFIC) tevékenysége megerősítette a stratégiai szemléletű nemzetközi együttműködést, valamint a tagállamok és az Európai Unió tevékenysége közötti komplementaritást. A jövőbeni programok esetében megfontolandó egy olyan, differenciáltabb stratégia követése, amely igazodik a harmadik országok különböző típusainak sajátosságaihoz, és megfelelő egyensúlyt alakít ki az európai versenyképesség megerősítésével és a globális kihívások megoldásával kapcsolatos célok között.

Az EKT támogatását szolgáló finanszírozási intézkedések mellett az elmúlt években több nem finanszírozási jellegű szakpolitikai kezdeményezés is megjelent, köztük az EKT-ről közreadott zöld könyv²⁶ nyomán újtára indított öt EKT-kezdeményezés vagy a nőknek a tudományos életben való részvételét ösztönözni hivatott cselekvések. Az innovatív Unióra vonatkozó kezdeményezés megfogalmazza azt az ambíciót, hogy az EKT teljes kiépítéséhez szükséges intézkedéseket, ideértve a jogalkotási típusú intézkedéseket is, 2014-ig el kell fogadni. Gondos elemzést igényel, hogy ebben hogyan segíthetnek és hogyan tehetők hatékonyabbá a finanszírozási típusú intézkedések. Ehhez az szükséges, hogy a finanszírozási típusú és a nem finanszírozási jellegű intézkedések jobban kiegészítsék egymást, kézzelfoghatóbbak legyenek közöttük a különbségek, és jobban ki legyenek használva a közöttük fennálló szinergiák.

Kérdések:

21. Hogyan volna érdemes megerősíteni az Európai Kutatási Tanács szerepét a világszínvonalú kiválóság támogatásában?
22. Hogyan segítse az Európai Unió által nyújtott támogatás a tagállamokat a kiválóság létrehozásában?
23. Hogyan volna érdemes megerősíteni a Marie Curie-cselekvések szerepét a kutatói mobilitás ösztönzése és a vonzó pályafutási lehetőségek kialakítása érdekében?
24. Milyen fellépések szükségesek az EU szintjén ahhoz, hogy megerősödjék a nők szerepe a tudományban és az innovációban?
25. Hogyan részesüljön támogatásban az Európai Unió szintjén a kutatási infrastruktúra, ideértve az EU-léptékű elektronikus infrastruktúrát is?
26. Milyen támogatást kapjon az Európai Unió kívüli országokkal folytatott nemzetközi együttműködés például a stratégiai érdekű elsőbbségi területek kijelölését, az eszközrendszert, a kölcsönösséget (a szellemi tulajdonhoz fűződő jogokkal kapcsolatban is) vagy a tagállamokkal folytatott együttműködést illetően?
27. Milyen fő kérdésekre és milyen akadályok felszámolására törekedjenek az EKT-vel kapcsolatban az EU finanszírozási mechanizmusai, és milyen kérdésekkel kellene más módon (például jogalkotás útján) foglalkozni?

²⁶ Európai Kutatási Térség: új perspektívák, COM(2007) 161.

5. NYILVÁNOS VITA, TOVÁBBI LÉPÉSEK

A Bizottság úgy hiszi, hogy az európai uniós kutatás- és innovációfinanszírozás közös stratégiai kerete és a kapcsolódó eszközök lehetséges továbbfejlesztési módjainak elemzése szempontjából a fentiekben körvonalazott kérdések a legfontosabbak.

A Bizottság ezúton kéri fel a tagállamokat, a Parlamentet és más országokat az érdekeltekkel folytatott eszmecsere előmozdítására. A vitafolyamat támogatására különböző médiumok fognak szolgálni, köztük a nyilvános konzultáció internetes oldalai is (<http://ec.europa.eu/research/innovation-union>).

A Bizottság kéri azokat a szervezeteket, akik a nyilvános konzultációban ki kívánják fejteni véleményüket, hogy tájékoztassák a Bizottságot és a szélesebb értelemben vett nyilvánosságot arról, hogy kit és mit képviselnek. Abban az esetben, ha egy szervezet ezt a tájékoztatást nem adja meg, a Bizottság az ilyenkor szokásos módon úgy jár el, hogy a szervezet által megfogalmazott észrevételeket a magánszemélyek hozzászólásai között sorolja fel. (A konzultációk szervezésének szabályairól lásd a COM(2002) 704 dokumentumot, valamint az európai átláthatósági kezdeményezésről szóló zöld könyvet követő intézkedésekről szóló, 2007. március 21-i COM(2007) 127 bizottsági közleményt.)

A konzultáció **2011. május 20-ig** tart. Az e zöld könyvben felvázolt kérdésekkel kapcsolatos átfogó vita mellett célzott konzultációkra is sor fog kerülni például az EKT keretszabályozásáról vagy az EIT stratégiai innovációs tervéről. A vitafolyamat emellett a versenyképességi és innovációs keretprogram jövőjével kapcsolatos nyilvános konzultáció²⁷ eredményeire is fog támaszkodni.

2011. június 10-én egy rendezvény keretében összegezzük és vitatjuk meg az érdekeltekkel a nyilvános konzultáció eredményeit. A Bizottság a tervek szerint 2011 végéig fogja hivatalosan is előterjeszteni az európai uniós kutatás- és innovációfinanszírozás közös stratégiai keretére vonatkozó jogalkotási javaslatait. A javaslatokban szereplő megoldások megalapozására előzetes hatásvizsgálatok is készülnek.

A Bizottság úgy hiszi, hogy a kutatás és az innováció központi jelentőségű az emberek jövőbeni életminősége szempontjából, ezért szükségesnek tartja, hogy a nyilvánosság jobban megértse az e területeken zajló folyamatokat, és bekapcsolódjék a vitákba. Ennek érdekében arra fog törekedni, hogy a nyilvános konzultációval és az azt követő intézményközi egyeztetésekkel párhuzamosan, majd később az európai uniós finanszírozási programok következő generációjának végrehajtása során is, széles körű kommunikációt folytasson a kérdésről.

Ennek során – az audiovizuális médián és az írott sajtón keresztül, nyilvános rendezvények szervezésével és az újszerű közösségi média lehetőségeivel is élve – a Bizottság be kívánja mutatni a nyilvánosságnak, hogy az európai uniós finanszírozás mindannyiunk számára fontos kérdés.

²⁷ Tájékoztatás a http://ec.europa.eu/cip/public_consultation/index_en.htm weboldalon.